

Presentació del llibre Escenas Etiopes

Llocs: Can Gelabert, Binissalem. Mallorca. Dia: 31 d'octubre de 2015

Llibreria Altaïr, Barcelona. Dia: 20 de novembre de 2015

Club Diario de Ibiza, Eivissa. Dia: 23 de novembre de 2015

Menorca. Dia: 16 de desembre de 2015

CCC. Octubre, València. Dia: 04 de març de 2016

Bona nit! Benvinguts!

Gràcies per venir a la presentació d'aquest llibre que ara tenim per fi entre les mans.

Em refereixo en primer lloc, al seu principal autor, el fotògraf Joaquim, Xim, Seguí, i també a mi mateix, Carles Fabregat, qui hi he col·laborat acompanyant les imatges amb uns textos que vaig pretendre poètics i evocadors alhora.

I dic per fi, perquè hem estat esperant aquest moment des de fa temps, des que vàrem posar-nos a la tasca d'imaginar-lo possible, partint de les fotografies de tres viatges realitzats per en Xim a Etiòpia, el darrer dels quals transcorregut el febrer/març del 2014 en companyia meva, quan vàrem anar-hi ja amb la intenció de disposar d'un doble parell d'ulls, a l'hora de copsar la realitat múltiple i complexa d'aquell país africà.

O qui sap si posats a trobar un precedent més inicial encara, ens podríem remuntar a l'època en que un jove Seguí descobreix Àfrica en la seva doble vessant de metge amb consciència i de fotògraf aficionat. O tal vegada encara hauríem d'anar un poc més enrere i retrocedir al moment en que ell disposa de la seva primera càmera,

desconec si pagada amb els seus propis diners o potser objecte d'un regal que acabaria fent fortuna.

El continent africà ja hi era de molt abans que tot això passés, és clar, i en especial Etiòpia, encara que designat amb altres noms i amb distintes distribucions del territori, que ens evoquen ara ecos mitològics dels regnes d'Abissínia o bé d'Aksum o de Gondar, sobrevolats per la llegenda de la Reina de Saba i el rei Salomó, de la unió dels quals hauria sortit Menelik I, avantpassat del Negus, el lleó de la tribu de Judà, Rei de reis, el Ras Tafari, Haile Selassie.

Es fa pràcticament impossible dispersar les bromes de la Història o de la llegenda, alhora de referir-se a un país tan apassionant: un dels més pobres del món fins fa poc i alhora un dels més complexos, per la seva multi culturalitat, la seva barreja ètnica i religiosa, el seu variat paisatge, que va de la profunda vall del Rif al cim d'una muntanya de quasi cinc mil metres d'alçària; que transcorre de la verdor al desert, de la misèria i la desigualtat a la bellesa i la cordialitat de la seva gent. Un país que emmascara el seu rostre més descarnat amb la disfressa d'un suposat passat gloriós, de poble escollit de Déu, fins el punt de ser el dipositari de la tan poderosa com, fins el moment, invisible per als ulls mortals, Arca de l'Aliança.

I tot això junt és el que fascina indefectiblement la mirada encuriosida i expectant del viatger occidental i també del no occidental, suposo, mentre els seus ulls s'acostumen a topar a diari amb la xapa metàl·lica que encercla tant els carrers de la populosa Addis Abeba, com fa de sostre dels habitacles d'argila que puntegen un territori poblat de milions d'habitants, una bona part dels quals t'observen des del

llindar polsegós de les carreteres que creuen tot el territori: peregrins recolzats en una gaiata rematada per una creu, criatures d'ulls grossos i pell daurada, santons, homes desvagats, el conductor d'algun carro, i una multitud de dones per tot arreu; dones que semblen carregar damunt les seves espatlles tot el pes del món: sacs, troncs, bidons, feixos de qualsevol cosa, farcells, criatures...

I vet aquí el repte del fotògraf: decidir què vol atrapar entre el miler d'estímuls que passen constantment davant el seu objectiu, que se li ofereixen en la forma d'una figura mendicant, d'un rostre adolorit, d'una bella jove de somriure ample i la mirada neta com un matí d'octubre batut pel vent.

En Xim també ha viatjat al desert de sal del Danakil, al Nord extrem, a l'ombra del volcà, i a les terres del riu Omo, al Sud, on encara és possible contemplar la realitat essencial de les tribus primitives, quasi com si et plantessis davant l'albada del món; d'aquest món que justament per aquelles terres assistí al moment en que els primers homes s'incorporaren sobre l'eix de la seva columna vertebral, per tal d'arribar a esdevenir exemplars més o menys reeixits d'homo sapiens. Cosa que a vegades un es veu temptat de posar seriosament en dubte.

I ho fa, en Xim, com queda demostrat a aquesta exposició i al propi llibre, amb una actitud de respecte, que no és essencialment interventora, i que tampoc pretén apropiari-se de l'ànima dels retratats (com sembla que temien els indis americans), ni convertir-los en objecte d'estudi sota una mirada d'entomòleg, ni fer-los fer, a l'hora de la foto, allò que convé als interessos de l'occidental -que ha de vendre un discurs o una actitud, menystenint així la integritat del subjecte-, atrapat entre la sofisticada

xarxa de conceptes i intencions que predeterminen el món “civilitzat” i la suposada senzillesa d’un cert primitivisme.

No hi trobem tampoc la voluntat de recrear-se en els estralls de la misèria, tot i que és impossible no referir-s’hi. I si bé hi ha un capítol destinat a aixecar acta de la cordialitat i la bellesa dels etiops, amb la seva pell de reflexos daurats, aquestes fotografies també suposen una crònica dels canviants paisatges d’aquell país, de la presència de la religió en la vida d’aquells qui els habiten i dels contrastos marcats entre el primer i el tercer món, sense voler-ne fer la caricatura hipòcrita que troba bellesa en la pobresa, a costa d’un suposat essencialisme oposat a l’opulència de la vida burgesa, actitud la qual, al capdavall, no amaga altre que un gest d’alleujament de saber que, en passant uns dies -quan el somni esbiaixat del tercer món esdevingui tan sols un lleu vel de malenconia enteranyinant-te l’ànim-, et veuràs confortat per l’alt grau de gratificació emocional que l’avenç tecnològic proporciona a les nostres vides de privilegiats habitants d’aquest planeta.

Celebro doncs l’existència d’un llibre d’aquestes característiques, en felicito als autors i animo a adquirir-lo a aquells que creguin que encara poden ser sorpresos per un batec de vida aliena al seu món quotidià.

Moltes gràcies per la seva atenció.

Carles Fabregat